

Broedvogelinventarisatie van de Binnenliede in 2004

Fred Hopman & Leen Noordzij

Inleiding

De Binnenliede geniet een grote bekendheid bij liefhebbers van vogels en planten. In voorjaar en zomer kunnen degenen die een 'rondje Haarlem' fietsen en via de fietsbrug de Liede oversteken de Bruine Kiekendieven met prooi in het overjarige riet zien verdwijnen. Contrasten kunnen bijna niet groter zijn met vliegverkeer, spoorbaan en drukke auto-weg aan de ene kant en een Verkade-schoolplaatachtig beeld aan de andere kant. Broedvogels inventariseren in dit drassige stukje Kennemerland biedt op een menige stille zondagochtend sublieme momenten.

Getallen

Over de Binnenliede wordt regelmatig verslag gedaan in Fitis (Hopman & Noordzij 2004). Een uitgebreide beschrijving van dit ruim 18 hectare grote gebied is dus niet meer nodig. Zoals voorgaande inventarisaties werden ook deze keer de gegevens verzameld en verwerkt volgens de richtlijnen van SOVON (Van Dijk, 1996) en weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Territoria van de broedvogels van de Binnenliede in 2003 en 2004. 0 = wel waargenomen, geen territorium; - = niet waargenomen.

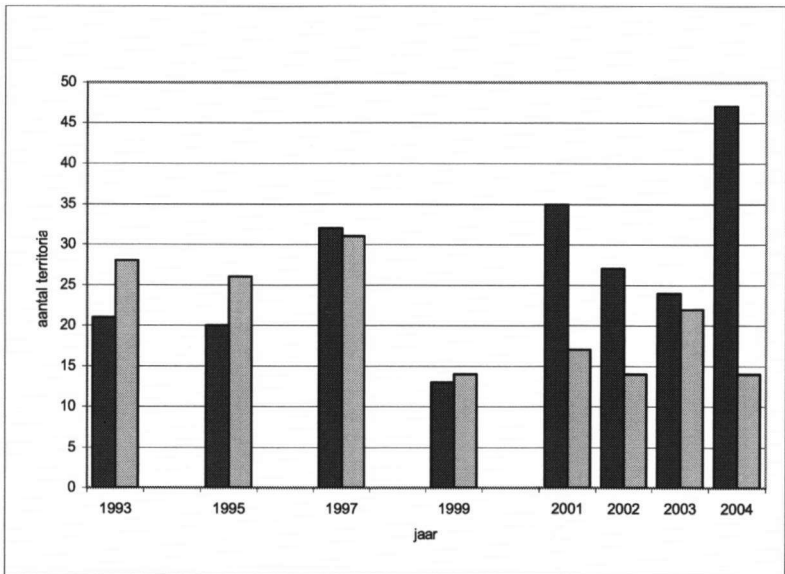
Soort	2003	2004
Fuut	3	4
Knobbelzwaan	2	1
Grauwe Gans	4	1
Soepgans	1	-
Nijlgans	1	6
Krakeend	9	11
Wilde Eend	17	21
Soepeend	0	1
Kuifeend	6	9
Bruine Kiekendief	1	2

Tabel 1 vervolg.

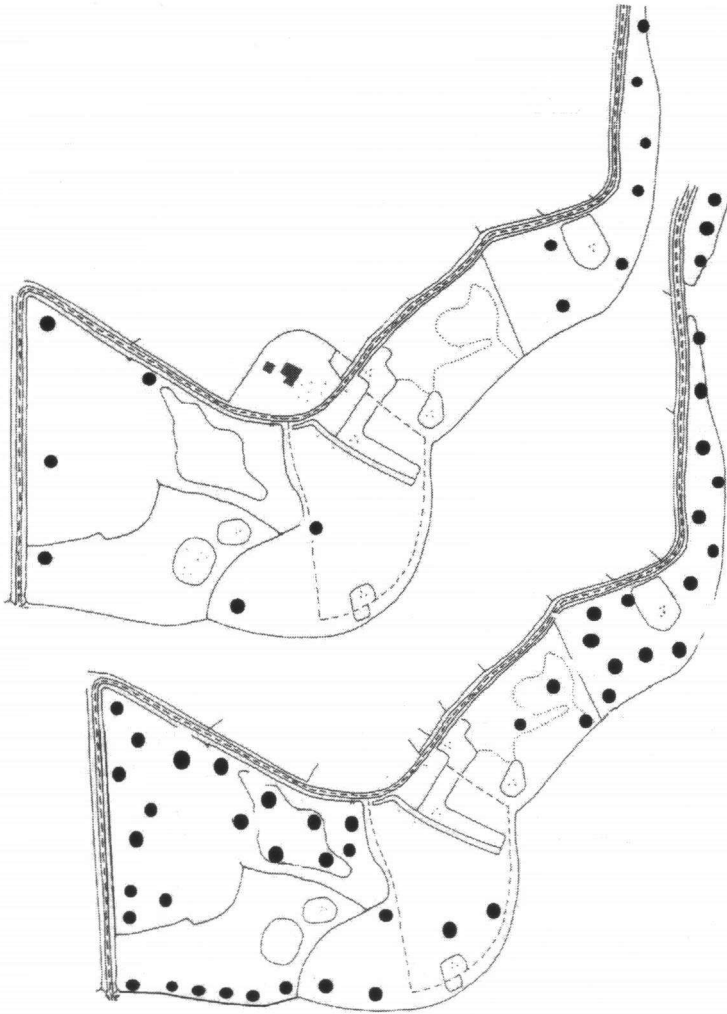
Soort	2003	2004
Fazant	6	6
Waterhoen	1	2
Meerkoet	8	11
Houtduif	4	2
Turkse Tortel	1	1
Koekoek	2	2
Grote Bonte Specht	-	1
Winterkoning	18	15
Heggenmus	3	3
Roodborst	1	-
Nachtegaal	2	0
Blauwborst	6	4
Merel	6	7
Zanglijster	1	1
Sprinkhaanzanger	1	1
Rietzanger	24	47
Bosrietzanger	10	11
Kleine Karekiet	22	14
Grasmus	3	4
Braamsluiper	-	2
Tuinfluitier	3	4
Zwartkop	4	8
Tjiftjaf	8	8
Fitis	15	16
Staartmees	-	1
Pimpelmees	3	1
Koolmees	3	3
Gaai	-	1
Ekster	3	3
Kauw	1	0
Zwarte Kraai	1	2
Vink	1	1
Groenling	2	4
Putter	1	-
Kneu	3	6
Rietgors	11	12

Afgezien van bovengenoemde soorten werden ook Canadese Ganzen, Brilduikers, Visdiefjes, Bergeenden, Slobeenden, Kauwen en Spreeuwen waargenomen. Van deze soorten kon volgens de criteria geen territorium genoteerd worden. De verscheidenheid aan soorten bleef beide jaren op

een totaal van 41 staan, het aantal territoria nam toe van 222 naar 260. De toename van het aantal Rietzangers viel hierbij net zo op als de afname van het aantal Kleine Karekieten. Grote schommelingen in het aantal broedende rietvogels zijn een bekend gegeven. Niet alleen de situatie in het broedgebied is bepalend voor de aantallen. Ook de omstandigheden in de overwinteringsgebieden in Afrika en de risico's onderweg kunnen de oorzaak zijn van enorme verschillen door de jaren heen. Soorten als Rietzanger, Blauwborst, Kleine Karekiet en Sprinkhaanzanger arriveren laat in het voorjaar en zijn in de nazomer of vroeg in de herfst alweer vertrokken. Er is dus een zeer krappe tijdsmarge om hier heen te reizen, op te vetten, te nestelen, één of meerdere legsels te produceren, groot te krijgen alsmede voldoende reserves op te bouwen voor de terugreis naar Afrika. Voeg daarbij de voortdurende dreiging van predatie door Sperwer, kat of kiek en nestparasitisme door de Koekoek en het beeld van leven op het scherpst van de snede is compleet. Aangezien de Oeverlanden al sinds 1993 met enige regelmaat gevolgd worden is het illustratief dit beeld met een grafiek en een stippenkaart te verduidelijken (figuur 2 & 3).

Figuur 2. Fluctuaties in de territoria van Rietzanger (zwart) en Kleine Karekiet (grijs) van 1993 t/m 2004.

Figuur 3. Verspreiding van de territoria van Rietzanger in 1999 (boven) en 2004 (onder).

Tot slot

Onze dank gaat uit naar de medewerkers van Landschap Noord-Holland. Met name naar Ron Dam en Peter de Jong voor het verstrekken van de vergunning om het gebied te mogen betreden.

Literatuur

- Dijk A.J. van, 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken (handleiding Broedvogel Monitor Project) SOVON, Beek Ubbergen.
- Hopman F. & Noordzij L., 2004. Broedvogels van de Binnenliede. Fitis 40: 29-32.